

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ
& Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΚΡΗΤΗΣ
(Π.Ε.Κ.Ε.Σ. ΚΡΗΤΗΣ)

Ηράκλειο, 16-5-2019

Αρ. Πρωτ.: Φ.2 /952

ΠΡΟΣ: Εκπαιδευτικούς Φιλολόγους
(ΠΕ02) Σχολείων Δ.Ε. Ηρακλείου
Επιστημονικής Ευθύνης της Σ.Ε.Ε.
ΠΕ02 Β. Καλοκύρη

(διαμέσου των Δ/σεων των Σχολείων
τους)

Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4
Ταχ. Κώδικας: 713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Πληροφορίες: Βασιλεία Καλοκύρη
Τηλ.: 2810 24 64 00 -
2810 24 68 60
κιν.: 697 99 30 724
E-mail: pekeskritis@sch.gr
E-mail προσωπ.: kalokyri@sch.gr

ΚΟΙΝ:

1. ΠΔΕ Κρήτης
2. Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης Ηρακλείου

Θέμα: Ενημέρωση και επισημάνσεις για εξετάσεις και αξιολόγηση μαθητών/-τριών στα ΓΕΛ. α) ΦΕΚ με πλαίσιο εξετάσεων και αξιολόγησης στο ΓΕΛ και β) ΦΕΚ με τρόπο διατύπωσης θεμάτων, βαθμολόγηση στις εξετάσεις ΓΕΛ κ.ά.

Αγαπητοί και Αγαπητές Συνάδελφοι,

Προς υποστήριξη του έργου σας σχετικά με τα ισχύοντα για τις εξετάσεις και την αξιολόγηση των μαθητών στα ΓΕΛ, σας ενημερώνω κι εγώ ότι

1. στο **ΦΕΚ Α΄ 70/07-05-2019** δημοσιεύτηκε ο νόμος **4610/2019** με θέμα: «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις», όπου περιλαμβάνεται το πλαίσιο αξιολόγησης μαθητών ΓΕΛ και ΕΠΑΛ (σχολ. έτος 2018-19) αλλά και εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπ/ση από το 2020-21.

Ειδικότερα:

- ΦΕΚ Α΄ 70/07-05-2019: Ν. 4610/2019**, με τις διατάξεις του **άρθρου 100**, ρυθμίζονται τα θέματα της εισαγωγής των αποφοίτων Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το ακαδημαϊκό έτος **2020-2021**.

Βλ. ανάρτηση στον ιστότοπό μας [ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ](#) → ΝΟΜΟΘ. ΓΕΛ: [2019 Ν4610 ΑΡΘΡΟ 100](#) Εισαγωγή των αποφοίτων Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021

- ΦΕΚ Α΄ 70/07-05-2019: Ν. 4610/2019**, Μέρος Ε΄, ΚΕΦ. Β΄ «Αξιολόγηση των μαθητών του Γενικού Λυκείου», **τα άρθρα 101-116** αφορούν **ζητήματα αξιολόγησης μαθητών Γενικού Λυκείου**. (σελ. **2023 κ.ε.**).

Βλ. ανάρτηση στον ιστότοπό μας [ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ](#) → Νομοθ. ΓΕΛ:

2019 Ν4610 Αξιολόγηση ΓΕΛ άρθρα 101-116 του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Ε΄

- Άρθρο 101: Σκοπός της αξιολόγησης των μαθητών
- Άρθρο 102: Ορισμοί
- Άρθρο 103: Προφορική βαθμολογία τετραμήνων
- Άρθρο 104: Βαθμολογική Κλίμακα
- Άρθρο 105: Τόπος και χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων
- Άρθρο 106: Ύλη μαθημάτων
- Άρθρο 107: Γραπτές και προφορικές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις
- Άρθρο 108: Μαθητές μη προσερχόμενοι στις γραπτές εξετάσεις
- Άρθρο 109: Εξαγωγή του βαθμού ετήσιας επίδοσης κατά μάθημα
- Άρθρο 110: Εξαγωγή του βαθμού προαγωγής ή απόλυσης (Γενικός Μέσος Όρος, Γ.Μ.Ο.)
- Άρθρο 111: Βαθμός Απολυτηρίου Γενικού Λυκείου
- Άρθρο 112: Προαγωγή, απόλυση και απόρριψη μαθητών
- Άρθρο 113: Κατατακτήριες εξετάσεις των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων» και των στρατεύσιμων μαθητών»
- Άρθρο 114: Μαθητές από Ξένα Σχολεία του εξωτερικού
- Άρθρο 115: Τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Ε΄ [**Προσοχή: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος το π.δ. 46/ 2016 (Α΄ 74) καταργείται.»**]
- Άρθρο 116: [αφορά στον αριθμό μαθητών ανά τμήμα στη Γ΄ τάξη Λυκείου]

2. Στο ΦΕΚ Β΄ 1674/14-05-2019 δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμ. 71388/Δ2/08-05-2019 Υ.Α. με θέμα: «Ομάδες και κλάδοι μαθημάτων, τρόπος και χρόνος εξέτασης και βαθμολόγησης, ορισμός και υποχρεώσεις επιτηρητών, υποχρεώσεις μαθητών κατά τη διάρκεια της εξέτασης, τρόπος διατύπωσης των θεμάτων, βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων, αναβαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων του Γενικού Λυκείου, τρόπος φύλαξης των γραπτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Βλ. ανάρτηση στον ιστότοπό μας [ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ](#) → [Νομοθ. ΓΕΛ:](#)

2019 ΦΕΚ Β 1674 ΥΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΕΛ (τρόπος διατύπωσης των θεμάτων, βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων κ.ά.)

Ειδικότερα για **τα Φιλολογικά μαθήματα**: Βλ. άρθρο 5 : Τρόπος εξέτασης των μαθημάτων (σελ.19435)

Προς διευκόλυνσή σας, βλ. παρακάτω αντιγραφή από το ΦΕΚ Β 1674/14-5-19, ΥΑ, άρθρο 5 «Ο τρόπος εξέτασης των μαθημάτων» :

A. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

☞ I. Για την εξέταση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην **Α΄ τάξη Ημερήσιου και Α΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου**

Για την εξέταση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α΄ τάξη Ημερήσιου και Α΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο:

α) απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή,

β) απόσπασμα κείμενου, διδαγμένου από μετάφραση, και ζητείται από αυτούς:

α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του πρωτότυπου κειμένου οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων.

β) να απαντήσουν σε:

i. τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα. Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, και η τρίτη στο τμήμα του διδαγμένου από μετάφραση κειμένου σε συσχετισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα,

ii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ.,

iii. μία (1) ερώτηση γραμματικής,

iv. μία (1) ερώτηση συντακτικού,

v. μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό ή λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κ.ά.) που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «iii», «iv» και «v» μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ισοδύναμα βαθμολογικός υποερωτήματα.

Η ερώτηση υπό το στοιχείο «v» τίθεται προαιρετικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμιά από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες. Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό το στοιχείο «v», τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμιά από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες.

II. Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος Γενικής Παιδείας της Β΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Β΄ και Γ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

δίνεται στους/στις μαθητές/-τριες, σε φωτοαντίγραφο, απόσπασμα διδαγμένου από το πρωτότυπο κειμένου 12 έως 20 στίχων, με νοηματική συνοχή και τους ζητούνται τα εξής:

α) Μετάφραση στη Νέα Ελληνική ενός τμήματός του που αποτελείται από οκτώ έως δέκα (8-10) στίχους.

β) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα και επιχειρήματα, στη στάση, στο ήθος ή στο χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη συσχέτιση του υπό εξέταση κειμένου με γραμματολογικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη του μαθήματος. Οι δύο (2) ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν από το πρωτότυπο απόσπασμα.

γ) Απάντηση σε μία (1) ερώτηση που ζητεί τη σύγκριση

του εξεταζόμενου κειμένου με παράλληλο κείμενο σε νεοελληνικό λόγο, διδαγμένο (από τα μεταφρασμένα κείμενα των οποίων έχει γίνει σχετική επεξεργασία κατά τη διδακτική διαδικασία) ή αδίδακτο που επιλέγεται από τον/τη διδάσκοντα/-ουσα. Για τις απαιτήσεις της σύγκρισης δίνεται στους/στις μαθητές/-τριες σε φωτοαντίγραφο το εν λόγω κείμενο.

δ) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις επί του δοθέντος από το πρωτότυπο διδαγμένου κειμένου (που είναι δυνατόν να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα) από τις οποίες:

i. μία (1) ερώτηση λεξιλογική - σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη συσχέτιση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα, κ.λπ. και

ii. μία (1) ερώτηση αποκλειστικά υφολογικού χαρακτήρα (εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα, λεξικογραμματικά φαινόμενα), προκειμένου να αναδειχθεί η λειτουργία συγκεκριμένων εκφραστικών επιλογών του συγγραφέα

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες, οι δύο (2) ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα βαθμολογούνται με δεκαπέντε (15) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση σύγκρισης του εξεταζόμενου με παράλληλο κείμενο βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και τέλος καθεμία από τις ερωτήσεις υπό τα στοιχεία δ)i και δ)ii με δεκαπέντε (15) μονάδες.

III. Για την εξέταση στο μάθημα **Αρχαία** Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία της **Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Β΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Β΄ και Γ΄ τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου, καθώς και Αρχαία Ελληνική Γλώσσα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου** ισχύουν τα εξής:

1. Δίνονται στους μαθητές και στις μαθήτριες αποσπάσματα διδαγμένου κειμένου 12-20 στίχων με νοηματική συνοχή και τους ζητείται να απαντήσουν σε:
 - i) μία (1) ερώτηση κατανόησης με την οποία ζητείται να αποκωδικοποιήσουν σημεία του κειμένου και να αντλήσουν βασικές πληροφορίες που εντοπίζονται στο κείμενο. Η ερώτηση μπορεί να διαιρείται σε δύο υποερωτήματα με τη μορφή ερωτήσεων κλειστού τύπου (σωστού ή λάθους, πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών κ.λπ.) ή ανοικτού τύπου,
 - ii) δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες/αξίες/ προβλήματα, σε στάσεις/ήθος/ χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό/κοινωνικό/πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του έργου, στη δομή/ σύνθεση του κειμένου, σε υφολογικά/αισθητικά θέματα, με βάση το απόσπασμα,
 - iii) μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος στο οποίο ανήκει το κείμενο, στον συγγραφέα ή στο έργο του,
 - iv) μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική (σύνδεση λέξεων αρχαίας και νέας, διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, οικογένειες ομόρριζων λέξεων, απλών ή σύνθετων, συνώνυμα, αντώνυμα),
 - v) δίνεται παράλληλο κείμενο στη νέα ελληνική, διδαγμένο ή αδίδακτο, από την αρχαία ή νεότερη ελληνική γραμματεία, και καλούνται να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση ερμηνευτική, με την οποία ζητείται να συγκρίνουν το παράλληλο με το πρωτότυπο κείμενο.
2. Δίνεται, επίσης, αδίδακτο πεζό κείμενο αττικής διαλέκτου 12-20 στίχων στερεότυπης έκδοσης με νοηματι-

κή συνοχή. Στο αδίδακτο κείμενο προτάσσεται σύντομο σχετικό εισαγωγικό σημείωμα, μέσω του οποίου δίνονται εξωκειμενικές πληροφορίες απαραίτητες για την κατανόηση του κειμένου.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

i) να μεταφράσουν στα νέα ελληνικά μέρος του κειμένου από τέσσερις έως έξι στίχους,

ii) να απαντήσουν σε μια ερώτηση κατανόησης που αναφέρεται στον νοηματικό άξονα του κειμένου,

iii) να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση γραμματικής, η οποία μπορεί να αναλύεται σε δύο υποερωτήματα,

iv. να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση συντακτικού (π.χ. αναγνώριση λέξεων/φράσεων/ προτάσεων/άλλων δομικών στοιχείων του κειμένου, μετασχηματισμός μέρους του κειμένου ως προς τη δομολειτουργική του διάσταση), η οποία μπορεί να επιμερίζεται σε δύο υποερωτήματα.

3. Κάθε ζητούμενη ερώτηση-δραστηριότητα που τίθεται για το διδαγμένο ή το παράλληλο ή το αδίδακτο κείμενο βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

Για την εξέταση των παραπάνω θεμάτων, τόσο στο διδαγμένο όσο και στο αδίδακτο κείμενο, κρίνεται σκόπιμο να αξιοποιείται ποικιλία τύπων ασκήσεων/ερωτήσεων.

Β. Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) και Νέα Ελληνικά (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία)

Οι δύο κλάδοι της Ελληνικής Γλώσσας (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) στις Α΄ και Β΄ τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου καθώς και οι δύο κλάδοι των Νέων Ελληνικών (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία) της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες. Τα θέματα δίνονται σε ξεχωριστό φύλλο

για κάθε κλάδο, οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους και

αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς.

I. Ειδικότερα στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας/ Νεοελληνικής Γλώσσας:

Δίνεται ένα μη λογοτεχνικό κείμενο, μη διδαγμένο, το οποίο μπορεί να είναι δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο. Το κείμενο μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να απαντήσουν στα ζητούμενα **τριών θεμάτων** από τα οποία:

α) ένα (1) αφορά στην **κατανόηση του κειμένου** και διαιρείται σε δύο ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες. Η βαθμολογία επιμερίζεται στα δύο ερωτήματα ισοδύναμα (15 + 15).

β) ένα (1) αφορά στην προσέγγιση της **δομής και της γλώσσας του κειμένου**, μπορεί να διαιρείται σε έως και τρία (3) ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες, και

γ) ένα (1) αφορά στην **ερμηνεία-παραγωγή λόγου** και βαθμολογείται με 40 μονάδες.

1. Το πρώτο θέμα αφορά στην ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών (σε αντιστοιχία με αυτά που έχουν διδαχθεί σε κάθε τάξη): α) να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω στοιχεία: πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, βασικές ιδέες και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει, σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας (σκοπό, κοινό, θέμα κ.ά), καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο (με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου) και β) να αποδίδουν περιληπτικά μέρος του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

2. Το δεύτερο θέμα αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο, ανά ερώτη-

μα, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών /-τριών είτε να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου είτε να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις /φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου- είτε να αποδίδουν το περιεχόμενο της παραγράφου με πλαγιότιτλους-είτε να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις αλλάζοντας τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας, και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα· είτε να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.

3. Το τρίτο θέμα αφορά στην παραγωγή λόγου, με το οποίο ζητείται από τους/τις μαθητές /-τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου, ανασκευάζουν θέσεις του ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση ανάλογα με την τάξη: Α΄ Λυκείου 250-300 λέξεις, Β΄ Λυκείου 300-350 λέξεις και Γ΄ Λυκείου 350-400 λέξεις.

Π. Ειδικότερα στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας/ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας:

Δίνεται αδιάδακτο λογοτεχνικό κείμενο (ποίημα ή διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο), που μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια, το οποίο συνοδεύεται από τρία (3) θέματα:

1. Το πρώτο θέμα αφορά στην ανάγνωση - κατανόηση του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται, ανά ερώτημα, η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών με ποικίλες ερωτήσεις (ανοικτού και κλειστού τύπου) είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, γεγονότα / αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, βασικά θέματα, ιδέες, προβληματισμούς που θέτει το κείμενο, αξίες που προβάλλει, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου-είτε να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου-είτε να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου. Μόνο ένα από αυτά μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και η απάντηση στην ερώτηση ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από 50 έως 60 λέξεις. Το θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.

2. Το δεύτερο θέμα αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο, ανά ερώτημα, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών με ερωτήσεις ποικίλων τύπων είτε να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής-είτε να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες που δίνονται (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, ρηματικά πρόσωπα κ.ά.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος-είτε να αναγνωρίζουν εκφραστικά μέσα-τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος του κειμένου. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.

Το θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.

3. Το τρίτο θέμα αφορά στην ερμηνεία και στην παραγωγή λόγου σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης ή δημιουργικού μετασχηματισμού. Ζητείται από τους μαθητές /-τριες να αξιολογήσουν ιδέες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες), να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα. Η έκταση του μαθητικού κειμένου κυμαίνεται από 100 έως 200 λέξεις, ανάλογα με την τάξη και τις απαιτήσεις του θέματος. Το θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες.

Γ. Λογοτεχνία

Για την εξέταση στο μάθημα «Λογοτεχνία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών στη Γ΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, ισχύουν τα εξής:

Η εξέταση αναφέρεται σε πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιέχεται στη διδαχθείσα ύλη της αντίστοιχης τάξης, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία, μαζί με τις αναγκαίες σημασιολογικές ή άλλες διευκρινίσεις. Το κείμενο συνοδεύεται από πέντε ερωτήσεις που αναφέρονται:

- α) στον συγγραφέα του έργου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το κείμενο (1 ερώτηση),
- β) στη δομή του κειμένου, στην επαλήθευση ή διάψευση μιας κρίσης με βάση το κείμενο, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων του κειμένου (υφολογική διερεύνηση, αφηγηματικές λειτουργίες, επιλογές του δημιουργού σε διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης) (2 ερωτήσεις),
- γ) σε σχολιασμό ή στη σύντομη ανάπτυξη, σε 1-2 πα-

ραγράφους, ορισμένων χωρίων του κειμένου (1 ερώτηση),

δ) σε σχολιασμό αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου το οποίο δίνεται στους μαθητές επίσης σε φωτοτυπία και είναι ίσης, κατά προσέγγιση, δυσκολίας με το διδαγμένο (1 ερώτηση).

Η ερώτηση α βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες, οι δύο ερωτήσεις της β' περίπτωσης με είκοσι (20) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση γ' με είκοσι πέντε (25) μονάδες και η ερώτηση δ' με είκοσι (20) μονάδες.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία (1) ερώτηση αναλύεται σε υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται γι' αυτήν κατανέμεται ισότιμα στα υποερωτήματα, εκτός αν κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται διαφορετικός συντελεστής βαρύτητας γι' αυτά.

Δ. Ιστορία

1. Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα

της Ιστορίας με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους

ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγιση τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτιών ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

2. Οι μαθητές εξετάζονται στο μάθημα της Ιστορίας της Β' τάξης Ημερησίου και Β' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντι-

κειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση δύο (2) ή τριών (3) ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α) και (2.β) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Προς αποφυγήν επικαλύψεων, τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από την εξεταστέα ύλη με τρόπο ώστε να είναι διαφορετικά ως προς το γνωστικό τους περιεχόμενο από τις ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με πενήντα (50) μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο (2) ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. Η Ιστορία ως μάθημα Γενικής Παιδείας και ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου

εξετάζεται με συνδυασμό ερωτήσεων, οι οποίες ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες.

α) Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται δύο θέματα που μπορούν να αναλύονται σε ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (ιστορικές έννοιες, ιστορικά γεγονότα, χρονολογίες, δράση ιστορικών προσώπων, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτιστικά φαινόμενα, κ.τ.λ.) και η κατανόησή τους.

β) Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) τουλάχιστον θέματα που απαιτούν σύνθεση ιστορικών γνώσεων και κριτική ικανότητα (αξιολογήσεις ιστορικών γεγονότων ή ιστορικών προσώπων, ανάλυση αιτιών ή συνθηκών που συντέλεσαν στη διαμόρφωση και εξέλιξη σημαντικών ιστορικών φαινομένων κ.τ.λ.). Στην περίπτωση αυτή μπορούν να χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία. Το υλικό αυτό αφορά γραπτές ιστορικές πηγές, εικαστικά έργα, χάρτες, διαγράμματα κ.τ.λ. που χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία ή ως μέσα άντλησης στοιχείων για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

Ε. Λατινικά

Για την εξέταση στο μάθημα των Λατινικών της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου, δίνεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο δέκα (10) έως δεκαπέντε (15) στίχων και ζητείται από αυτούς:

- α) να το μεταφράσουν στη νέα ελληνική γλώσσα,
- β) να απαντήσουν σε τέσσερις παρατηρήσεις: δύο (2) γραμματικές και δύο (2) συντακτικές, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ως εξής:

- i. Μετάφραση κειμένου 40 μονάδες.
- ii. Κάθε γραμματική ή συντακτική παρατήρηση 15 μονάδες.

ΙΓ. Φιλοσοφία

Για την εξέταση στο μάθημα **Φιλοσοφία στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου** δίνονται δύο ομάδες θεμάτων:

Στην Α' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα (με ερωτήσεις διαφόρων τύπων), με τα οποία ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης της διδαχθείσας ύλης (φιλοσοφικών εννοιών, θεωριών κ.λπ.).

Στη Β' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, τα οποία απαιτούν συνδυασμό γνώσεων, επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση, και με τα οποία ελέγχεται η ικανότητα του μαθητή για αυτοδύναμη συνθετική και κριτική σκέψη, καθώς και η ικανότητά του για προεκτάσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς. Στις ερωτήσεις αυτές ενδείκνυται να δίνονται σύντομα αποσπάσματα φιλοσοφικών ή άλλων κειμένων, εικόνες, πολυτροπικά κείμενα κ.λπ., με στόχο τη διασάφηση και προέκταση φιλοσοφικών θεμάτων που αφορούν στην εξεταστέα ύλη.

Τα παραπάνω θέματα μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα και ορίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις της ύλης.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε κάθε ομάδα θεμάτων. Κριτήρια για την αξιολόγηση των θεμάτων της ομάδας Β' είναι η εννοιολογική ακρίβεια, η ορθότητα και η εγκυρότητα των επιχειρημάτων, η ευστοχία των παραδειγμάτων, η έκταση και η πρωτοτυπία του κριτικού προβληματισμού που αναπτύσσεται.

Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

ΙΔ. Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός

Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' τάξη

Εσπερινού Γενικού Λυκείου

αξιολογούνται στο μάθημα

«Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες: Ι. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες· β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγιση τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές

 Ακόμη, στο άρθρο 5 [ΦΕΚ Β 1674, σελ. 19441] βλ. τρόπο εξέτασης για

H. Πολιτική Παιδεία,

IB. Ερευνητικές δημιουργικές δραστηριότητες

=====

Επισημάνσεις – απαντήσεις/διευκρινίσεις σε ερωτήσεις Συναδέλφων

- Σχετικά με την περίπτωση μαθητών Α και Β΄ τάξης που έχουν **βαθμό επίδοσης μικρότερο από 9,5 σε μάθημα «Ομάδας Β»**, μη-γραπτώς εξεταζόμενο στις προαγωγικές εξετάσεις (π.χ. Αρχαία Ελλ. Γλώσσα και Γραμμ. Β΄ τάξης ΓΕΛ), βλ. στο ΦΕΚ 70Α/7-5-19, Ν. 4610, άρθρα **108 και 112** καθώς και **106**

Ειδικότερα στο άρθρο 112:

1. Για την προαγωγή και την απόλυση των μαθητών στο Γενικό Λύκειο απαιτείται Γ.Μ.Ο. τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5), ο οποίος προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής.

2. Οι μαθητές των Α΄ και Β΄ τάξεων του Γενικού Λυκείου, που δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. της παραγράφου 1, παραπέμπονται **το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου του ίδιου έτους σε ειδική εξεταστική περίοδο**, για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσης είναι μικρότερος από εννέα και πέντε δέκατα 9,5). (...) Για τα μαθήματα της Ομάδας Β΄, οι εξετάσεις **είναι προφορικές.**

Η προφορική εξέταση διενεργείται **από τριμελή επιτροπή**, η οποία συγκροτείται από τον Διευθυντή του σχολείου. Στην επιτροπή συμμετέχουν ο Διευθυντής, ως πρόεδρος, και δύο (2) καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα. **Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο (2) καθηγητών είναι ο ετήσιος βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.**

Οι μαθητές, που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. προαγωγής, επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.

Επίσης, βλ. **άρθρο 106:**

Την ημέρα εξαγωγής των αποτελεσμάτων προαγωγής και απόλυσης των μαθητών **ανακοινώνεται και η εξεταστέα ύλη για τις ειδικές εξεταστικές περιόδους** στα μαθήματα που είναι προφορικά εξεταζόμενα (Ομάδα Β΄), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

Άρθρο 105: Τόπος και χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων

«Προβλέπονται επίσης δύο ειδικές εξεταστικές περιόδους, μία κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου και μία στις αρχές του Σεπτεμβρίου για τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 108 και στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 112.»

- Για μαθητές Γ΄ τάξης ΓΕΛ με βαθμό επίδοσης μικρότερο του 9,5 σε μάθημα Α ή και Β ομάδας, βλ. **άρθρο 112 παρ. 3β** αλλά και **106, 108** (κ.ά.)

[=παραπέμπονται στην **ειδική εξεταστική** του Σεπτεμβρίου, αν δεν επιτύχουν τον Γ.Μ.Ο. 9,5 κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου]

- ❑ Σχετικά με το **αν**, στη Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική λογοτεχνία, αντίστοιχα, το μη-λογοτεχνικό κείμενο και το λογοτεχνικό κείμενο **«πρέπει» να είναι «ομόθεμα», αυτό δεν προβλέπεται (ΦΕΚ Β΄ 1674/14-05-2019, Υ.Α. 71388/Δ2/08-05-2019, άρθρο 5 Β.** [βλ. και παραπάνω, αντιγραφή από το ΦΕΚ]). Ό.π., στη σελ. 19436 απλώς επισημαίνεται: «Οι δύο κλάδοι (...) εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες. Τα θέματα δίνονται σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε κλάδο, οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους και αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς.»

Χρήσιμες οδηγίες για την προετοιμασία των μαθητών/-τριών και τη διαμόρφωση των θεμάτων στα ΓΕΛ, στις εξετάσεις Ιουνίου 2019

- ❑ Προετοιμασία – επαναλήψεις – επεξεργασία «διαγωνίσματος» για εξοικείωση με είδη ζητούμενων και απαντήσεις.

Στο τέλος του έτους χρειάζεται να αφιερωθεί χρόνος στην τάξη για ανασύνθεση της ύλης που διδάχθηκε και επαναλήψεις στα βασικά ζητούμενα του μαθήματος. Οι μαθητές πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τον τύπο των θεμάτων στα οποία καλούνται να εξεταστούν. Βοηθητικό και χρήσιμο είναι να επεξεργαστούν στην τάξη με τον/τη Φιλολόγο τους **ένα παράδειγμα κριτηρίου αξιολόγησης**, μέσω του οποίου θα σχολιαστούν τα είδη των ερωτήσεων, τα στοιχεία καλών απαντήσεων, σημεία στα οποία πρέπει να δοθεί έμφαση (περιεχόμενο και μορφή γραπτού κ.α.)

❑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σχετικά με τη διαμόρφωση ερμηνευτικής ερώτησης στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών Α΄ Λυκείου, η οποία, κατά τα προβλεπόμενα αναφέρεται στο απόσπασμα του διδαγμένου από μετάφραση κειμένου **σε συσχετισμό με το εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα**, υπενθυμίζω κι εδώ ότι μπορούν τέτοιες ερωτήσεις να διαμορφωθούν **με βάση τους θεματικούς τύπους (γεγονότα, πρόσωπα, χαρακτήρες, αντιλήψεις-αξίες κ.ά.) και τις σχέσεις (σύγκρισης, ομοιότητας, αντίθεσης, μέρους/όλου, αιτίου/αποτελέσματος κ.ά.)** μεταξύ του από μετάφραση διδαγμένου αποσπάσματος και του πρωτοτύπου. Τα συσχετιζόμενα θέματα χρειάζεται να είναι εμφανή στα κείμενα και να ανταποκρίνονται στις αντιληπτικές ικανότητες των μαθητών. Επίσης, όπως έχουμε επισημάνει, **οι μαθητές πρέπει να έχουν εξοικειωθεί κατά τη διάρκεια του έτους συστηματικά** με τέτοιες

ερωτήσεις και πολύ χρήσιμο είναι να γίνονται στο τέλος του έτους **επαναλήψεις και ασκήσεις με βάση τα ζητούμενα των εξετάσεων.**

☐ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Επειδή «οι δύο κλάδοι των Νέων Ελληνικών (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις ώρες» φροντίζουμε **να διαμορφώνουμε ερωτήσεις για τις απαντήσεις των οποίων να επαρκεί ο χρόνος εξέτασης.** Π.χ. στη Νεοελλ. Γλώσσα, **αποφεύγουμε επιμέρους ερωτήματα στο 3ο θέμα,** που αφορά στην «παραγωγή λόγου», κυρίως εφόσον οι μαθητές/-τριες πρέπει να απαντήσουν με κείμενο 250-300 λέξεων (Α΄ Λυκείου).

☐ Σχετικά με τη διατύπωση των θεμάτων/ερωτήσεων

Φροντίζουμε τα θέματα των εξετάσεων να **διατυπώνονται με ακρίβεια και σαφήνεια, να έχουν διδαχθεί επαρκώς, να ανταποκρίνονται στην ουσία της διδασκαλίας και οι μαθητές να έχουν εξοικειωθεί με ανάλογες ασκήσεις.**

Χρειάζεται να **αναγράφεται η μοριοδότηση κάθε άσκησης και απαραίτητος η επιμέρους μοριοδότηση των υποερωτημάτων, εφόσον δίδονται υποερωτήματα.**

Βλ. και Άρθρο 4 «Θέματα των εξετάσεων» (ΦΕΚ Β 1674/14-5-19, σελ. 19434):

1. Τα θέματα των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων περιλαμβάνουν ποικιλία ερωτήσεων (π.χ. σύντομης απάντησης, ελεύθερης ανάπτυξης), οι οποίες είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας, αφορούν ευρεία έκταση της εξεταστέας ύλης, είναι εφικτό να απαντηθούν με πληρότητα στον προβλεπόμενο χρόνο και ακολουθούν τη φιλοσοφία των θεσμοθετημένων προγραμμάτων σπουδών και των σχολικών εγχειριδίων.

Παιδαγωγικές επισημάνσεις για τις εξετάσεις:

- ☐ Κατά τη διάρκεια των εξετάσεων και των επιτηρήσεων φροντίζουμε **με ενσυναίσθηση, ώστε να μειωθεί όσο γίνεται το άγχος των παιδιών, και τα εμπνυχώνουμε. Το χαμόγελο, η ευγένεια και η θετική διάθεση βοηθούν όλους μας στις δοκιμασίες των εξετάσεων...** Όπως έχουμε επισημάνει και στο παρελθόν, **οι εξετάσεις πληρούν τον παιδαγωγικό τους ρόλο, όταν οι μαθητές, παράλληλα με τη δοκιμασία των γνώσεών τους, παίρνουν «μαθήματα» (πρότυπα συμπεριφοράς) από τους εκπαιδευτικούς/παιδαγωγούς τους για ευγένεια, τήρηση κανόνων εξέτασης και αξιοπιστίας των σχολικών θεσμών.**

- Στην περίπτωση των μαθητών που έχουν διαγνωστεί αρμοδίως με δυσλεξία /μαθησιακές δυσκολίες και εξετάζονται προφορικά, χρειάζεται προσοχή και λεπτότητα, ώστε να αποδώσουν το καλύτερο που μπορούν. Είναι απαραίτητο να βρούμε χώρο και χρόνο για την προφορική εξέτασή τους και να τους διατυπώνουμε απλά τις ερωτήσεις ή και να τις αναδιατυπώνουμε με διαφορετικές λέξεις, όταν χρειαστεί, προσέχοντας να μην τους δημιουργούνται αισθήματα άγχους ή προσβολής

Αγαπητοί / Αγαπητές Συνάδελφοι

Στη διάθεσή σας για επικοινωνία σχετικά με τις εξετάσεις!

Καλή δύναμη! Καλή επιτυχία στο έργο σας!

Με τιμή,

Βασιλεία Καλοκύρη

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου
ΠΕ02-Φιλολόγων
ΠΕΚΕΣ- ΠΔΕ Κρήτης

Συνημμένα:

1. ΦΕΚ Α΄ 70/07-05-2019: Ν. 4610/2019
2. ΦΕΚ Β΄ 1674/14-5-19 (Υ.Α. 71388/Δ2/08-05-2019)

1. Εσωτερική διανομή: Οργανωτική Συντονίστρια ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης